

Kinotripov svetovni jagodni izbor

PEDAGOŠKO GRADIVO

2023

15+ LET

Kazalo

- 2 **UVOD**
- 3 **A WORLD IN CHAOS**
- 4 **WHATMAN**
- 5 **SASHA**
- 6 **VRT SRCA**
- 7 **GIBANJE**
- 8 **IME MI JE EDGAR IN IMAM KRAVO**
- 9 **OCENJEVALNIK**

Pedagoško gradivo je namenjeno strokovnim delavcem vzgojno-izobraževalnih zavodov. Veseli bomo vaših odzivov in poročil o uporabi gradiva. Pošljete jih lahko na naslov: jelena.dragutinovic@animateka.si.

Kolofon

Pedagoško gradivo
KINOTRIPOV SVETOVNI JAGODNI IZBOR

BESEDILA	Anja Banko
OBLIKOVANJE	Matic Brinc
UREDILA	Petra Gajžler
JEZIKOVNI PREGLED	Mojca Hudolin
SLIKOVNO GRADIVO	Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta
V DIGITALNI	
OBLIKI IZDALO	Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta v sodelovanju z Društvom Slon, 2023

Uvod

Kinotripov Svetovni jagodni izbor je kakovosten in pester program najboljših kratkih animiranih filmov z vsega sveta, ki je del mednarodnega festivala animiranega filma Animateka. Filmi obravnavajo najrazličnejše tematike, ki so blizu mladim **od 15. leta**. Vsebinsko in likovno raznolike filme, ki prinašajo pogled iz drugačnega zornega kota in spodbujajo kritično razmišljanje o svetu, smo izbrali v sodelovanju z mednarodnim filmskim festivalom Kinotrip, ki ga ustvarjajo mladi za mlade. Letošnji program

prinaša mladostno odštekan, družbenokritično nabrit in slogovno raznolik nabor šestih filmov.

Pedagoško gradivo, ki je pred vami, ponuja bogata izhodišča za pogovor in ideje za dodatne dejavnosti, hkrati pa lahko izveste več o tehniki animiranja vsakega posameznega filma. Dijaki lahko filme ocenijo s pomočjo ocenjevalnega lista.

Več o festivalu Animateka: www.animateka.si

Več o Društvu Slon: www.drustvoslon.si

Več o Festivalu Kinotrip: www.kinodvor.org/kinotrip/

A World in Chaos

David C. Crisp, Madžarska, 2023, 9'46",
angleščina, podnapisi

Uvidi v smisel življenja in človekove moralne dileme skozi prizmo živali, ki v svojih naravnih okoljih uprizorijo vsakdanje težave ljudi in tako osvetlijo absurdnost in nesmiselne posledice etike, čustev, vedenja in samega koncepta človeštva na planetu Zemlja.

Izhodišča za pogovor

Film se začne v vesolju: priča smo zborovanju planetov. Kako bi opisali filmsko vzdušje, ki ga ustvari začetni prizor filma (humorno, cinično, satirično)?

Iz vesolja se prestavimo k problemom planeta Zemlja, kjer smo priča štirim situacijam, v katerih nastopajo različne živali. Opišite jih. V pogovorih med živalmi se razkrivajo različne problematike, ki so pravzaprav zelo človeške. Katere družbene probleme prepoznamo (rasizem, spolna diskriminacija na delovnem mestu, zanikanje podnebne krize, migracije, depresija in anksioznost, etično prehranjevanje, spolna identiteta)? Kakšna je vloga posamezne živali v dialogu (ena od njih predstavlja negativen pogled na problem, druga »zdravo pamet«, skuša pomiriti situacijo in predstaviti drugačen, pozitiven pogled, poiskati rešitev)? Ali se predstavljene situacije v filmu razrešijo? Na kakšen način?

Na koncu se prestavimo nazaj v vesolje: planetom se pridruži Sonce. Kakšno vlogo igra Sonce? Kako bi opisali njegov odnos do planetov? Izpade morda pokroviteljsko? Kakšno rešitev za svoje probleme predlaga Zemlja in kako se na to odzove Sonce? Kako komentirate nasvet Sonca, se vam zdi ustrezen? Se vam zdi, da film izpostavljene družbene tematike obravnava in predstavi dovolj natančno, celostno? Morda bi sami predlagali drugačne rešitve za te probleme?

Ideje za dodatne dejavnosti

Če bi nadaljevali v stilu filma in bi morali izpostaviti še kakšen pereč družbeni problem, katerega bi obravnavali? Zamislite si okolje in protagoniste, ki bi na Zemlji ta problem predstavljali.

Ali poznate zgodbo opredelitve Plutona kot planeta? Poglobite svoje znanje astronomije in raziščite problem njegove klasifikacije.

Ali iz pouka književnosti poznate pojma personifikacija in antropomorfizem? Kaj pomenita in kako sta ta pripovedna prijema uporabljena v filmu?

O tehniki animiranja

Film je ustvarjen v digitalni risani tehniki. Avtorji so ozadja, like in animacijo ustvarili s pomočjo računalnika, pri čemer so za vsak gib izdelali novo risbo.

Whatman

Nika Zinoneva, Češka, 2023, 8'02",
brez dialogov

Umik od vsakršnega družbenega udejstvovanja. Whatman je človek, ki noče ničesar več prebrati, videti in se z ničemer več ukvarjati. Hoče samo živeti v svoji varni hiši.

Izhodišča za pogovor

Kaj je tema filma? Kaj v filmu vas napeljuje na to idejo? Film je do neke mere minimalističen, saj uporablja zgolj nekaj materialov (papir, karton) in barvnih odtenkov. Tudi dogajanje je na prvi pogled minimalistično – spremljamo protagonista, postavljenega v nedoločen čas in prostor. Kaj se zgodi, ko stopi protagonist skozi vrata, ko zapusti svoj dom? Časopis sicer kot ptica odleti stran, vendar, ali to reši njegov problem? Časopis oz. novice prodirajo skozi vsako možno površino – skozi ograjo, drevo, tla, steno hiše, dokler protagonista nazadnje ne pogoltnejo oz. prekrijejo. Kako razumete to dogajanje? Kaj je vloga časopisa oz. medijev v življenju posameznika?

Protagonist nazadnje poruši ves svoj svet, da se zapre v najmanjšo škaflo, pa vendar ga novice dohitijo. V poskusu izogibanja svetu, družbi, novicam izgublja tako svoj prostor kot tudi svojo svobodo. Se novicam, dogajanju v svetu lahko umaknemo? Razmišljate kdaj, da bi se odklopili od družbenih omrežij, interneta, televizije, radia, časopisa, vseh novic? Kaj menite, ali res lahko živimo popolnoma izolirano od sveta? Kakšno je tako življenje? Bi se sami odločili za to? Zakaj da/ne?

Avtorica pravi, da njen film odpira tudi temo družbene angažiranosti – če molčimo in se nočemo vpletati v dogajanje v svetu, lahko tako kot protagonist filma izgubimo vse. Kaj pravite na to? Na kakšen način vi spremljate dogajanje v svetu? Kako se sami vzpostavljate v družbi? Bi raje pobegnili na samotni otok ali se imate za aktiviste – ste aktivni ali pasivni član družbe?

Ideje za dodatne dejavnosti

Poznate pojem aktivnega državljanstva? Raziščite, kaj to pomeni na [povezavi](#). Velja, da so mediji ključni del – steber demokratične družbe. Kako razumete to trditev? Raziščite temo pri pouku sociologije ali zgodovine.

V zadnjih desetletjih se vedno znova pojavljajo ugibanja o izumiranju tiskanih medijev in o prihodnosti obveščanja preko digitalnih kanalov, interneta. Kakšen je vaš odnos do teh trditev?

O tehniki animiranja

Uporabljena je tehnika lutkovne stop animacije, kjer za vsak premik posnamejo eno sličico. Scenografija in lutke so izdelani iz papirja, ki je v osnovi dvodimenzionalen material, v filmu pa je zložen v tehniki origamija. Stabilnost tridimenzionalni lutki daje ogrodje iz žice. Zakaj menite, da se je avtorica odločila za ta material? Ali izbira tehnike in materiala vpliva na sporočilo, idejo zgodbe? Pomembno vlogo igra tudi zvok – ves čas je v ozadju zvok tipkalnega stroja. Kakšno vlogo igra zvočna slika? Ali vpliva na stopnjevanje napetosti?

Sasha

Serghei Chiviriga, Romunija, 2022, 12'43",
angleščina, podnapisi

Najstniškega polža, ki se v svetu in lastnem telesu ne znajde najbolje, soočenje z njegovo drugo polovico prisili, da začne na nenavaden način odkrivati resnico o svoji spolni identiteti.

Izhodišča za pogovor

S kakšnimi težavami se sooča Saša? Bi jih tudi vi opredelili kot »tipično najstniške probleme«? Saša poskuša na vsak način narediti vtis na Mašo – kul polžinjo, v katero je zaljubljen, a se zdi, da zanjo ne bo nikoli dovolj dober. Potolčen od še enega javnega ponižanja se umakne v travo. Koga tam sreča in kaj tam spozna? Kako se po tem spoznanju spremeni njegovo zaznavanje sveta? Kako se sprva odzove Saša? Bi lahko rekli, da gre skozi več stopenj soočenja z resničnostjo sveta, ki ji ne more več pobegniti? Kako zdaj vidi svet? Narava okoli njega je nenadoma polna falšičnih oblik, povsod rastejo penisi, se razpirajo vagine. Kaj je ključni trenutek spoznanja za Sašo? Odsev v zrcalu je arhetipska podoba, pripovedni prijem, ki simbolizira odkrivanje in soočanje z lastno identiteto. V filmu je izrečena misel: »Je čudno, ampak tudi naravno.« Kako jo razumete? Poznate pojma družbenega in biološkega spola? Kaj pomenita? Kako o njiju razmišljate skozi film? Kako se v ta razmislek umešča zadnji stavek filma: »Lahko si, kdor hočeš biti.«

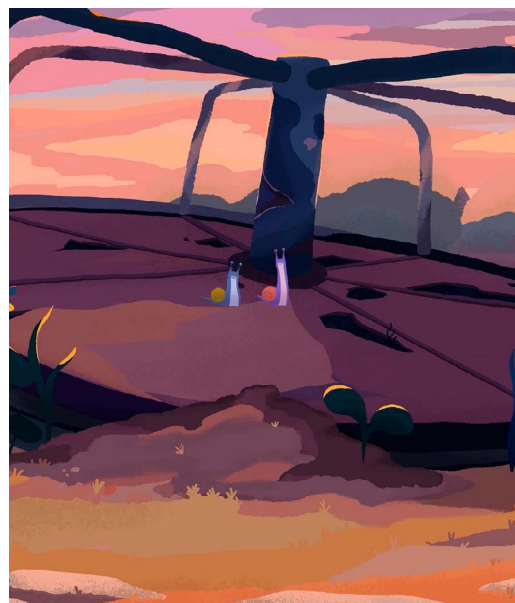
Ideje za dodatne dejavnosti

Ste že slišali za hermafrodite ali dvospolnike (organizmi, pri katerih se pojavijo moški in ženski spolni znaki)? Raziščite ta pojem v biologiji. O hermafroditih govorijo tudi številni miti in religije. Raziščite, kako so opredeljeni v tem kontekstu. Primerjajte razumevanje pojma na biološki in sociološki ravni. LGBTQ slovar, dostopen na [povezavi](#), opo-

zarja, da je beseda hermafrodit zastarel izraz za transspolno osebo. Več o transspolnosti si lahko preberete v [spletnem prispevku](#) Zavoda TransAkcija.

O tehniki animiranja

Uporabljena je 2D računalniška animacija, ki je zastavljena preprosto – jasne linije, barvne površine, junaki z velikimi in svetlečimi očmi, ki izpadejo »luštno«. Kako slog animacije vpliva na vaš odnos do podob, na razumevanje filma?

Vrt srca

Olivér Hegyi, Madžarska, Slovaška, 2022, 10'30",
angleščina, podnapisi

Dániel Juhász, obetaven mlad slikar s slabo samopodobo, je pred zadnjim delom sprejemnih izpitov na akademiji za likovno umetnost. Ko čaka na razgovor, se mu demoni prikažejo pred očmi v obliki vrtnih škodljivcev.

Izhodišča za pogovor

Kdo je Daniel, kaj počne, česa si želi, kakšne so njegove značajske poteze (nesamozavesten, sanjač, neodločen, domišljav)? Kaj mu pomenita slikarstvo in njegovo lastno ustvarjanje? Že od začetka se pred nami izrisujeta dva nasprotna si svetova: siva realnost velikanskega neoklasicističnega pročelja Akademije za umetnost in cvetoč rožni vrt. Kako razumete to dihotomijo? Če predstavlja cvetoč vrt Danielov notranji svet, je sivi na Akademije, njenih hodnikov, slik in kipov starih mojstrov, ki s strogimi pogledi bdijo nad bodočimi študenti, neprizanesljiva realnost. Medtem ko Daniel čaka na intervju, se v njegovem cvetočem vrtu pojavijo razne živali, žuželke, vrtni škodljivci in ne nazadnje mitološke pošasti, celo vesoljci, ki mu na uho šepetajo določene misli. Kaj pravijo? Kako se na njegovo delo odzove komisija? Kako se na zavrnitev odzove Daniel? Kako se ob tem počuti? Ali ti občutki trajajo dolgo časa ali ima kmalu pred seboj že nov cilj? Kakšen in kdo ga je navdahnil za to? Njegove nove sanje hitro prerastejo v skorajda nerealno idejo potovanja na Blatno jezero, kjer bi slikal portrete turistov. Ali uresniči to svojo zamisel? Ali se lahko tudi sami poistovetite z Danielom? Ste se kdaj znašli v podobni situaciji oz. vas morda čaka podobna situacija? Kako bi opredelili vzdušje filma, kako avtor pristopa k obravnavani tematiki?

Ideje za dodatne dejavnosti

Film bi do neke mere lahko primerjali z žanrom bildungsromana oz. razvojnega romana.

A szív kertje

Pojavil se je v razsvetljenstvu, značilen pa je predvsem za romantiko. V njem spremljamo razvoj junaka od otroških do odraslih let, skozi vse formativne faze – večkrat je ta junak tudi alter ego samega pisatelja – umetnika, intelektualca. Eden od prototipskih romanov je Goethejev *Učna leta Wilhelma Meistra* (1795), dva od najbolj prepoznavnih pa sta *Umetnikov mladostni portret* (1916) Jamesa Joycea in *Čarobna gora* (1924) Thomasa Manna. Poznate ta romaneskni žanr? Kaj so njegove značilnosti in zakaj bi ga lahko primerjali s filmom?

O tehniki animiranja

Film je ustvarjen v mešani tehniki risane in računalniške 2D animacije. Ozadja in nekateri fragmenti animacije so ustvarjeni v tradicionalni risani animaciji. To pomeni, da so za vsak premik ustvarili novo risbo na papir, kar so nato prenesli na računalnik in delo dopolnili z računalniško risano animacijo: papir in svinčnik so zamenjali z računalniško tablico in programsko opremo. Kako bi opredelili slog animacije? Zakaj menite, da se je avtor odločil za naiven slog, ki spominja tudi na otroško risbo? Igrivo sintetizatorsko glasbo je za film ustvaril avtor sam.

Gibanje

Mouvement, sur le toit de la ville béton

Valentine Moser, Švica, 2022, 7'30",
brez dialogov

Imajo službo, ki jim ustreza, cenijo svoje kolege in preproste stvari okoli sebe, vendar v ničemer več ne uživajo, saj družba nenehno ustvarja pritisk in od njih zahteva še več.

Izhodišča za pogovor

Opišite dogajanje v filmu. Kaj počnejo protagonisti? V kakšnih situacijah vsakdana spremljamo glavnega protagonista? Opišite njegov dan. Zbujanje ob budilki, trenutek nežnosti z osebo nasproti njega, kuhanje kave, skodelica kave na terasi, hitenje na vlak, delo za računalnikom v službi, vrnitev domov v mraku, večerja, objem – vedno znova in znova. Ponavljanje prizorov ustvarja ritem. Kakšen je ritem filma, kako bi ga opisali? Se vam zdi, da se stopnjuje? Na kakšen način, kaj pripomore k temu? V ponavljanje se vrivajo vedno novi prizori – delo za tekočim trakom, tovarna, gradnja novih stavb, oddih na pikniku, kramljanje s sodelavci ob pijači, protest itd. Kako delujejo? Ob vseh teh prizorih se ponavlja tudi prizor teka skozi gozd – kako ga razumete? So to sanje, želja po pobegu? Kako razumete prizor glede na naslov in podnaslov filma **Gibanje: po strehi betonskega mesta**? Protagonisti niso individualizirani – obraznih potez, ki bi izražale razpoloženje, sploh nimajo. Zakaj menite, da se je avtorica odločila za to? Ali lahko kljub temu razberemo občutje protagonistov? Kako? Kako filmsko vzdušje določa tudi izbira barvne lestvice (sivo-modrikasto-bela)? Kaj pa zvočna slika – kako bi jo opisali, kakšno vzdušje ustvarja? Kakšen konec ima film? Kako razumete njegovo odprtost, odrezanost?

Ideje za dodatne dejavnosti

Za dijakinje in dijake francoščine: prisluhnite podkastu, v katerem gostuje režiserka filma Valentine Moser. Pridruži se ji strokovnjak za področje nevromodulacije, ki preučuje vzorce obnašanja in čustvovanja. Ob filmu pomislite tudi na eno vse bolj prisotnih težav sodobnega sveta – izgorelost. Več o tem si lahko preberete na portalu NIJZ.

O tehniki animiranja

Uporabljena je lutkovna tehnika stop animacije. Material, ki ga je avtorica uporabila za izdelavo lutke, je suho polstena volna, ki je po svojem vtisu popolno nasprotje gladkim in ravnim površinam, uporabljenim pri scenografiji. Ali izbira materiala vpliva na vzdušje filma? Pomislite na trenutke, ko se protagonisti objemajo, božajo – mehkoza teh gibov se vzpostavlja kot nasprotje odrezanim ponavljajočim se gibom, ki jih zahteva vsakdan kapitalistične družbe.

Ime mi je Edgar in imam kravo

Filip Diviak, Češka, Slovaška, 2023, 7'47",
angleščina, češčina, slovaščina, podnapisi

Edgarju se umirjeni vsakdan postavi na glavo, ko ob turističnem obisku klavnice zagleda novorojeno tele.

Izhodišča za pogovor

Opišite Edgarja in njegovo stanovanje. Zakaj varčuje denar? Edgar med drugim rad tudi veliko jé, zato nekega dne obišče »tovarno hrane«. Kaj pravzaprav je »tovarna hrane«? Kaj se tam zgodi? Kako se ob posvojitvi telička spreminja njegov vsakdan? S kakšnimi težavami se sooča Edgar ob odraščanju telička v kravo? Kakšno rešitev poišče?

Kaj menite, da je sporočilo filma? Poleg vprašanja etičnega prehranjevanja (npr. veganstva) film govori tudi o prilagajanju in sklepanju kompromisov, kar prinaša sobivanje z drugim. Edgar se odpoveduje lastnemu udobju – na kavču ima vse manj prostora, a njegova ljubezen do drugega bitja raste. Na kakšen način film pristopa k svoji temi? Ali se humornost odraža tudi v slogu filma? Liki so zastavljeni z enostavnimi, skorajda otroškimi potezami. Taka je tudi pripoved – enostavna, minimalistična, na ravni dialoga podana v enostavnicah.

Ali ste se tudi sami že znašli v podobni situaciji sobivanja, prilaganja drugemu, občutku odpovedovanja zaradi ljubljene osebe? Kakšni občutki so vas ob tem prevzemali? Ali ste oseba, ki se z lahkoto prilagodi drugim ali imate s tem težave? Kaj menite, kaj vse potrebujete za harmonično sobivanje – pomislite na sobivanje z družino, prijatelji, cimri, ne nazadnje z domačo živaljo. Kakšen pa je vaš odnos do vprašanja etičnega prehranjevanja?

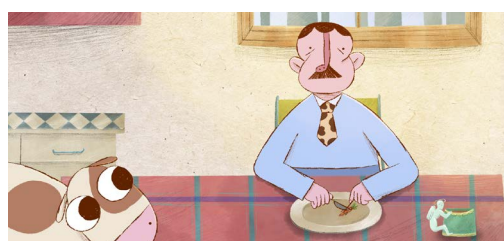
Jmenuju se Edgar a mam kravu

Ideje za dodatne dejavnosti

Ali poznate slovenskega pesnika in pisatelja Jureta Detelo (1951–1992)? V svojem ustvarjanju se je ukvarjal s problemom živali v sodobnem svetu, predvsem z nasiljem človeka nad živalmi. V svojem delu je bil večkrat nerazumljen, saj so bralci živali razumeli kot prisposodbo, metaforo, za Detelo pa je bilo pisanje iskanje jezika in ustvarjanje možnosti spoštljivega dialoga z absolutno drugostjo, ki jo zanj predstavlja žival. Detela je občutljivost za vsa živa bitja plačal z življenjem. Zavračal je zdravljenje z antibiotiki, saj je trdil, da vsa zdravila preizkušajo na živalih, zaradi svojih načel pa se je nazadnje izstradal do smrti. Preberite kakšno njegovo pesem, o njem pa si lahko ogledate tudi dokumentarni filmski portret, ki ga je režiral multimedijijski umetnik Miha Vipotnik leta 2020.

O tehniki animiranja

Film je ustvarjen v računalniški risani tehniki animacije. Avtorji so s pomočjo računalnika za vsak premik narisali novo risbo. Za ozadja in barvne ploskve pa so uporabili ročno izdelane vzorce v akvarelni tehniki ali fotografirali različne strukture papirja.

Ocenjevalnik

Oceni filme, ki si jih ogledal/a, in izberi najljubšega med njimi. Filme oceniš tako, da ob posamezni kategoriji (likovna zasnova, zgodba, splošni vtis) obkrožiš ustrezno številko od 1 (sploh mi ni všeč) do 5 (zelo mi je všeč). Če je eden izmed filmov tvoj najljubši, ga obkroži. Svoje ocene primerjaj z ocenami prijateljev in sošolcev.

Pogovorite se o tem, zakaj so vam bili nekateri filmi bolj všeč kot drugi.

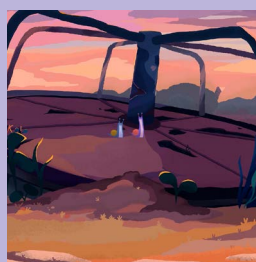
A World in Chaos

☐	1	2	3	4	5
☐	1	2	3	4	5
<input type="triangle"/>	1	2	3	4	5

Whatman

☐	1	2	3	4	5
☐	1	2	3	4	5
<input type="triangle"/>	1	2	3	4	5

Sasha

☐	1	2	3	4	5
☐	1	2	3	4	5
<input type="triangle"/>	1	2	3	4	5

Vrt srca

☐	1	2	3	4	5
☐	1	2	3	4	5
<input type="triangle"/>	1	2	3	4	5

Gibanje

☐	1	2	3	4	5
☐	1	2	3	4	5
<input type="triangle"/>	1	2	3	4	5

Ime mi je Edgar in imam kravo

☐	1	2	3	4	5
☐	1	2	3	4	5
<input type="triangle"/>	1	2	3	4	5

LEGENDA

- Likovna zasnova
- Zgodba
- Splošni vtis

Veseli bomo vaših odzivov na filme!
Ocenjevalni list nam lahko pošljete na naslov:
jelena.dragutinovic@animateka.si.